

Depo
908TRŽIČ
TRŽIŠKI teks
1972
658 (497.12) (085.3)
4001640,8

COBISS

POŠTNINA PLAČANA

KSTILEC

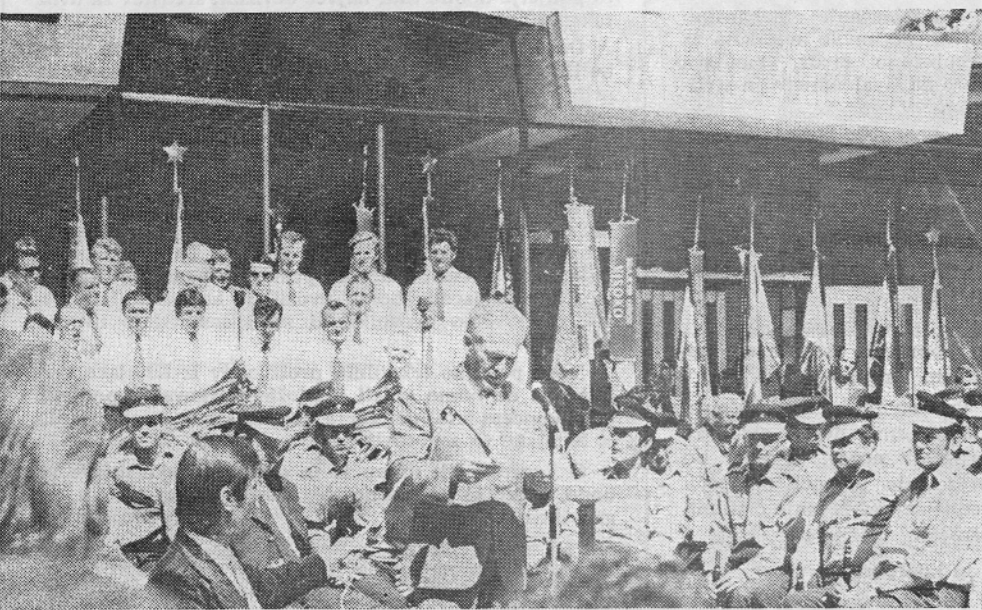
LETO XIII

Številka 8

AVGUST 1972

GLASILO DELOVNE SKUPNOSTI BOMBAŽNE PREDILNICE IN TKALNICE TRŽIČ

Uspel občinski praznik

Zbranim udeležencem proslave ob 30. obletnici Kokrškega odreda je govoril član CK ZKS in nekdanji politkomisar tovariš Vinko Hafner. (Foto J. Furlan)

Naša občina je v prvih dneh avgusta praznovala svoj praznik, istočasno pa tudi 30. obletnico ustanovitve Kokrškega odreda. Na številnih spominskih, kulturnih in športnih prireditvah je sodelovalo veliko naših občanov. Praznovanje se je začelo že 28. julija z otvoritvijo razstave »Zgodovina Kokrškega odreda« v paviljonu NOB in se naslednji dan nadaljevalo s promenadnim koncertom in otvoritvijo letnih iger. Tržiški igralci so nam predstavili Držičevo veseloigro »Boter Andraž«. Sledila so razna športna tekmovanja na katerih so poleg domačih športnikov sodelovali tudi tekmovalci iz drugih občin.

Položeni so bili venci na vsa pomembna obeležja iz zgodovine Kokrškega odreda v NOV. Zaključek praznovanja pa je bil v nedeljo 6. avgusta s proslavo 30. obletnice ustanovitve KO pred spomenikom NOV. Proslava se je začela s prihodom preživelih borcev Kokrškega odreda. Te je pred paviljonom NOV pričakala in pristrčno pozdravila velika množica Tržičanov in tistih, ki so prišli na to slavje iz bližnje in daljne okolice. Sledila je velika parada pripadnikov JLA, partizanskih enot, enot civilne zaščite in milice ter gasilci, taborniki,

planinci in drugi predstavniki specialnih organizacij. Po pozdravnem nagovoru predsednika skupščine občine Tržič tov. Marjana Bizjaka je vsem zbranim govoril tov. Vinko Hafner, član CK ZKS in nekdanji politkomisar I. grupe odredov. Govoril je o ustanovitvi Kokrškega odreda in orisal nekatere glavne značilnosti narodnoosvobodilnega boja ter poudaril pomembnost splošnega ljudskega odpora. V svojem govoru se je dotaknil tudi odnosa borcev do mlade generacije ter pri tem poudaril, da morajo biti nekdanji borci še naprej aktivni in da morajo s svojimi

dejanji dati zgled, če hočejo, da bo mladina res taka kot je treba.

V svojem govoru je opisal tudi uspehe v tržiškem gospodarstvu ter dodal, da si moramo kljub dosedanjim uspehom še vedno prizadevati za nadaljnji gospodarski razvoj in družbeni napredek v občini. Njegov govor so prisotni večkrat pozdravili in prekinili z navdušenim pleskanjem.

Po govoru je bil na sporedu kulturni program v katerem so sodelovali poleg tržiške pihalne godbe in pevskega zbora iz Dupelj še prvak ljubljanske opere Ladko Korošec, dramski igralec Jože Zupan in igralec Jože Logar in domačinka Anka Ahačič.

Po zaključku tega izredno kvalitetnega kulturnega programa se je začela v parku BPT družabna prireditev s plesom.

Na tretji strani objavljamo foto zapis praznovanja v Tržiču (Foto I. FURLAN)

Vsi pomagajmo Pomurju!

Na pobudo mnogih delavcev iz več delovnih organizacij in občin začenjamo solidarnostno akcijo za pomoč severovzhodni Sloveniji predvsem Pomurju, kjer so bili ob zadnjih poplavih in neurju hudo prizadeti kraji in ljudje in je nastala velika škoda, ki je prebivalci teh območij ne zmorejo sami nadomestiti.

Takoj po veliki naravni nesreči, ki je zadela ta del Slovenije, so bili na pristojnih mestih sprejeti najnujnejši ukrepi za preprečitev najhujših posledic za zaščito prebivalstva in ljudskega imetja. Izvršni svet je odobril večja sredstva za prvo socialno pomoč posameznikom, Ljubljanska banka je že odobrila po-

sebne kredite, Socialistična zveza in Rdeči križ pa sta organizirala med občani zbiralno akcijo za takojšnjo pomoč prizadetim. Prav tako so storili prve ukrepe še drugi odgovorni dejavniki v republiki, predvsem pa so se organizirano lotili samopomoči v prizadetih krajih. Vendar vsi (Nadaljevanje na 4. strani)

Problematika proizvodnje v juliju

I. Osnovni material

a) predilnica:

V juliju so se zaloge bombaža povečale predvsem na račun ruskega in turškega bombaža za belo mešanico ter makedonskega in turškega bombaža za rumeno in belo mešanico. Številne pretrge je povzročala predelava rumene mešanice na predilnikih BD-200, to pa predvsem zaradi primesi drugih vlaken in nečistega bombaža. V glavnem se je z uporabo boljših vrst bombaža zmanjšalo število naponov. Na zadovoljivem nivoju je tudi trdnost prej iz bele mešanice.

b) sukalnica:

Sukalnica je v juliju proizvajala samo Nm 34/2 × navitke in zaradi zadostnih zalog potrebne enonitne preje ni bilo težav v proizvodnji.

c) tkalnica:

Oskrba s prejo je bila razen votkov s predilnikov BD 200 zadovoljiva. Precej težav

je povzročalo previjanje Nm 40 in 50 ter Nm 34 Koplona na avtoconerjih — v glavnem zaradi slabe kvalitete preje.

d) oplemenitilnica:

V juliju se je zaradi letnih dopustov ene izmene nekoliko povečala zaloga surovih tkanin. V belilnici se je pričelo s pleskanjem vseh nosilnih delov belilnega agregata, kar precej zavira redno proizvodnjo, predvsem pri vlaganju blaga v bazene. Zaradi povečane surove zaloge lastnih tkanin, nam tudi precejšnje količine tkanin za uslužnostno beljenje delajo težave pri vskladiščenju.

e) konfekcija:

V juliju se je dobava tkanin iz oplemenitilnice izboljšala, tako da zaradi pomanjkanja določenih širin tkanin ni bilo večjih zastojev. Obrat je s 17. julijem pričel z enozimskim kolektivnim dopustom in zato se zaloge tkanin ne bodo mogle zmanjšati.

II. Proizvodnja

	junij	julij
a) predilnica:		
— izvrš. plana: v ef. kg	107,78 %	92,76 %
v baz. kg	103,27 %	90,13 %
— izkor. strojev	62,90 %	43,60 %
— produktiv.: baz g/vrh/prst.)	13,42	9,03
baz g/pr. m./h (BD)	60,55	40,08
HOK ure	17,56	18,30
b) sukalnica:		
— izvrš. plana pri Ø Nm 10,—	77,83 %	133,48 %
— izkor. strojev	33,— %	35,50 %
— produktiv.: g/vrh	44,65	55,62
HOK ure	13,96	11,44
c) tkalnica:		
— izvrš. plana: m²	110,27 %	105,63 %
v votkih	107,61 %	101,06 %
— izkor. str.: na pog. statv. ure	93,30 %	93,90 %
na ef. statv. ure	96,40 %	96,90 %
— produktiv.: enot/del. ure	42,21	44,37
d) oplemenitilnica:		
— izvrš. plana v m²	113,94 %	133,92 %
e) konfekcija:		
— izvrš. plana: v m²	119,51 %	96,03 %
v enotah	125,03 %	101,51 %
— izkor. strojev	90,80 %	59,50 %
— produktiv.: ur/100 enot	94,12	100,07

Problematika proizvodnje

(Nadaljevanje s 1. strani)

Proizvodni plani osnovnih obratov so bili razen v predilnici in konfekciji preseženi. Vzrok za neizpolnjeni plan v predilnici in konfekciji je v večjem izkoriščanju letnih

dopustov kot jih upošteva mesečni plan. Analogno temu je opaziti upadanje izkoriščanja strojnega parka in produktivnosti. Sukalnica pa je plan presežla kljub omenjenemu obratovanju.

III. Delovna sila — izostanki

	junij	julij
— predilnica	11,5 %	35,5 %
— sukalnica	36,4 %	54,5 %
— tkalnica	14,5 %	40,1 %
— oplemenitilnica	10,3 %	35,9 %
— konfekcija	9,4 %	37,3 %

Iz navedenega je razvidno, da so se občutno povišali izostanki delovne sile in to največ zaradi izrabljanja letnih dopustov, medtem ko so se

bolezenski izostanki zmanjšali.

Povprečno število zaposlenih v osnovnih obratih je bilo v juliju sledeče:

	junij	julij
— predilnica	270	262
— sukalnica	11	11
— tkalnica	429	426
— oplemenitilnica	78	78
— konfekcija	192	193

IV. Vzdrževanje strojev:

a) predilnica:

— popravilo kondenzatorja in menjava tesnil na nakladalniku baterja 3-4,
— čiščenje in menjava olj ter generalno popravilo baterja št. 3,
— brušenje tamburja, briserja, pokroščkov in nastavitve mikalnikov št. 36, 37, 38, 39, 40,
— kontrola in popravilo reduktorja PIV na mikalniku št. 16,
— popravilo zagonskega spojnega mehanizma glavnega pogona mikalnika št. 14,

— menjava osovine ter jermenice za pogon avtoleverja raztezalke št. 1,

— popravilo in menjava zobčnika ter ležaja flyerja št. 17,
— remont predilnega stroja št. 59,

— menjava pogonske jermenice na BD-200 št. 3, 6, 7,
— kontrola, manjša popravila, čiščenje separatorjev na BD št. 2, 3, 4, 6,

— čiščenje turbin, menjava navijalnih ročic in centriranje rotokonerja na BD št. 8 in 12.

b) sukalnica:

— popravilo in menjava napajalne jermenice na stroju št. 1 in 2.

c) tkalnica:

Normirani remont avtocopserjev in ELITEX avtomatov poteka normalno le z občasnim manjšimi prekinitvami zaradi pomanjkanja delovne sile v čistilni koloni. Montirani so bili tudi električni čistilci tudi še na preostalih dveh avtoconerjih.

d) oplemenitilnica:

V juliju so bila opravljena sledeča vzdrževalna dela:

— popravilo kompresorja, reostata na belil. agregatu,

— odklanjanje mehanskih okvar, popravilo avtomata za reguliranje šivov, menjava noža na šivalnem stroju strižnika,

— popravilo pogona in verige na ARTOS I,

— popravilo kompresorja na ARTOS II,

— popravilo kondenznega lonca na kondenzirnem stroju,

— zamenjava pogonske vrvi in popravilo osovine na merilnem stroju

Pri striženju in čiščenju tkanin smo dobili stroj za brušenje nožev, ki nam bo brez tuje pomoči omogočil rednejše vzdrževanje čistilnih strojev.

e) konfekcija:

Še vedno je zaradi čakanja na zobčnike v okvari 3. vezilni avtomat. Montirani so bili stroji za sestavljanje. Na nalagalnem stroju so bila zamenjana zobata kolesa in verige. Zaradi odsotnosti obratnega mehanika bo vsakoletno, med dopustom izvršeno, generalno čiščenje strojev odpadlo.

Priprava dela

Sklepi samoupravnih organov

Na podlagi finančnega obračuna za prvo polletje 1972, ki prikazuje 1.603.000,— din ostanka dohodka in zaradi vsklajevanja OD z ostalimi tekstilnim podjetji kakor tudi s podjetji v Tržiču je bilo s strani kolegija predlagano, da se omenjeni ostanek dohodka porabi za povišanje osebnih dohodkov v podjetju. O tem predlogu sta dne 3. 8. 1972 razpravljala odbor za gospodarske zadeve in odbor za organizacijo dela in delitev dohodka; člani obeh odborov so na svojih sejah sklenili da s 1. julijem 1972 poleg prenosa 20 % vrednosti točke v osnovno postavko, kar je DS podjetja že potrdil, zviša še vrednost točke za 10 %, t. j. od sedanjih 15 % na 25 %. Ker se zaradi letnega dopusta članov DS le-ta

ne more sestati, sta omenjena odbora sklenila, da se njun sklep oz. predlog predloži najvišjemu organu podjetja v potrditev naknadno.

Odbor za izobraževanje je na svoji 3. redni seji dne 14. 7. 1972 obravnaval prošnje za podelitev štipendij, ki so jih poslali interesi na podlagi razpisa, objavljenega v časopisu. Pri tem je bila zavrnjena le ena prošnja (ker se je prosilka vpisala šele v I. letnik STTS), trem je bil odobren študijski kredit (za šolanje na 2-letni administrativni šoli, 2 pa na STTS), štirim pa je odobrena redna mesečna štipendija (ena za šolanje na ESS, dve na STTS in ena na FNT).

Odbor za obravnavanje kršitev in materialno škodo ter za podeljevanje nagrad in

pohval je na svoji 1. redni seji z dne 21. 7. 1972 sklenil, da se pri Skupščini občine Tržič predlaga kot kandidata za podelitev plaketa mesta Tržiča ob občinskem prazniku dva delavca podjetja in sicer tov. Sova Stanislava in tov. Valjavec Ivana. Na isti seji je omenjeni odbor odločil, da se podelijo denarne nagrade po 150,— din in pismena priznanja vsem članom delovne skupnosti, ki so dne 13. 5. 1972 sodelovali na III. občinskem tekmovanju ekip prve pomoči v Tržiču, kakor tudi tov. Zagorc Jelki in tov. Valjavcu Ivanu, ki sta člane naših treh ekip pripravljala za tekmovanje v posebej za to organiziranem dopolnilnem tečaju.

Tekstilni dolar

Letos bomo uvozili za okrog 8 milijonov dolarjev tekstilnih izdelkov, od tega za 2 milijona iz LR Kitajske.

Kot poroča »Vjestnik«, bomo letos namenili za uvoz tekstilnih izdelkov približno osem milijonov dolarjev. Največ deviz bodo dobila tista podjetja, ki so hkrati tudi največji izvozniki jugoslovanskih tekstilnih proizvodov.

V zadnjem letu je zagrebško podjetje »Tekstil« izvozilo za skoraj 27 mio ameriških dolarjev raznih jugoslovanskih tekstilnih izdelkov, zato je na tej osnovi to podjetje dobilo tudi največ deviznih sredstev za uvoz tekstila.

Od osmih milijonov dolarjev, ki so namenjeni za izboljšanje oskrbe s tekstilnimi izdelki, bomo uvozili za približno dva milijona dolarjev tekstilnih izdelkov za osebno uporabo, in sicer iz zahodnosovjetskih dežel. Ta sredstva so razdeljena po republikah in pokrajinah glede na maloprodajni promet s tekstilom. Tako bo SR Hrvaška dobila 500.000 dolarjev, Srbija okrog 740.000, Slovenija in BIH po 250.000 dolarjev itd. Uvoznike bomo na tej osnovi določili v republiških in pokrajinskih gospodarskih zbornicah, prve pošiljke pa lahko pričakujemo že v tem in začetku prihodnega meseca. Katere tekstilne proizvode bomo uvozili iz konvertibilnih dežel, vedo samo uvozniki, ki sami sestavljajo uvozne liste.

Nove pošiljke tekstilnih proizvodov iz Kitajske verjetno še ne bomo videli v izložbah trgovskih podjetij pred koncem letošnjega leta, čeprav sta za uvoz tekstila iz Kitajske že zagotovljena dva milijona dolarjev.

O koordinaciji uvoza iz te daljne azijske dežele se bodo uvozniki naknadno dogovorili na jesenskem zagrebškem velesejmu. (po DELU)

Izobraževanje odraslih

Izobraževanje, usposabljanje, oblikovanje in izpopolnjevanje je nenehni proces, ki traja vse življenje. Lahko ga delimo na dve, med seboj povezani stopnji:

— na temeljno, to je splošno in strokovno izobraževanje, ki je pravica in dolžnost mladih in

— na stalno izobraževanje, ki postaja pravica, potreba in tudi dolžnost odraslih.

Medtem ko ima osnovno splošno izobraževanje pri nas že sto let staro tradicijo, je bilo izobraževanje po osnovni šoli še pred desetletjem privilegij manjšine. Šele zadnja leta naglašamo, da bo treba dajati mladim možnost nadaljnega poklicnega izobraževanja in da je družba dolžna zagotoviti to v interesu lastnega gospodarskega in kulturnega napredka, saj hitro spreminjanje tehnologije in razvoj znanosti zahtevata neprestano dopolnjevanje znanja.

Temeljno izobraževanje odraslih, pa naj poteka kot šolanje na šolah raznih stopenj, ali pa tudi le kot interno usposabljanje v delovnih organizacijah, odraža potrebe naše nagle gospodarske rasti, pa tudi težnjo odraslih, da si zagotovijo potrebno izobrazbo za svoja delovna mesta; sicer bi jih utegnile odriniti prihajajoče generacije.

Poklici, za katere je bila včeraj dovolj priučitev, potrebujejo danes poklicno šolo, srednješolsko znanje je v marsikaterem poklicu že pomankljivo, zato se zahteva višješolska izobrazba.

Danes precej razvit način izobraževanja odraslih pa je šolanje ob delu, ki bi mu bilo potrebno posvetiti več pozornosti, saj tisti, ki izredno študirajo, že tudi kot delavci ustvarjajo dohodek in za izobraževanje že prispevajo z rednimi oblikami prispevkov. Šolanje ob delu ima v okviru izobraževanja odraslih danes prav tako pomembno vlogo kot stalno izpopolnjevanje v krajših, nešolskih oblikah.

Če bi odraslim zapirali možnost, da si po drugi poti pridobijo poklicno izobrazbo, bi s tem objektivno zapostavljali odrasle pri pravici do dela in do ohranitve svojega položaja. Vedno morajo biti odprta vrata za nove poizkuse in hotenja, za rehabilitacijo ob neuspehih v mladosti, za potrditev lastnih sposobnosti ob zahtevah novega delovnega mesta po večjem znanju.

Pred nami je novo šolsko leto. Če se še niste odločili, kako boste obogatili svoje znanje, se oglašite na delavski univerzi v Tržiču. Delavski univerzi v Tržiču. Delavski univerzi v Tržiču. (Nadaljevanje na 4. strani)

Uspel občinski praznik

Proslavi je prisostvovalo veliko število občanov in gostov. (Foto J. Furlan)

Pozdrav pred paviljonom NOV, spodaj — gasilci iz Tržiča in okolice (Foto: J. Furlan)

Sistemizacija delovnih mest v podjetju

(Povzeto po Priročniku za izdelavo sistemizacije)

Izdelava aktov o sistemizaciji delovnih mest, ki jo mora naša delovna organizacija opraviti v skladu z določili 37. člena zakona o spremembah in dopolnitvah temeljnega zakona o delovnih razmerjih (Uradni list SFRJ št. 20/69), sodi po svoji pomembnosti in dalekosežnosti med pomembnejše družbeno-ekonomske naloge delovnih organizacij. Sprejem samostojnega organizacijskega predpisa — akta o sistemizaciji — namreč ni samo zakonska obveznost, temveč zahteva racionalne in premišljene notranje delitve dela. Upoštevati je tudi treba, da ima sistemizacija delovnih mest, ki izhaja iz vseh vidikov: organizacije, funkcionalnosti, pogojev dela, izobrazbe in osebnih dohodkov, za vsako delovno organizacijo prav tolikšno vrednost, kot jo ima tehnološka oziroma delovna dokumentacija, brez katere si ni mogoče zamisliti sodobne organizacije dela.

Sistemizacija delovnih mest je temeljni organizacijsko kadrovski instrument oziroma normativ, ki povezuje delovni proces s človekom.

V osnovi bo dala sistemizacija naslednje glavne podatke:

- naziv delovnega mesta;
- organizacijska enota, kamor sodi delovno mesto;
- funkcija delovnega mesta (funkcionalna vrsta delovnega mesta);
- zahtevan poklic
- funkcionalna (dodatna) znanja;
- delovne izkušnje;
- osebnostne zahteve;
- posebne zahteve: spol, starost.

Poleg teh glavnih podatkov, pa obsega sistemizacija še naslednje v grobem opisane podatke:

1. Telesne zahteve: splošna fizična moč, telesna odpornost, obremenitev nog.
2. Senzorne ali čutilne zahteve: vid na bližino, vid na daleč, globinsko gledanje.
3. Psihomotorne zahteve: spretnost rok, spretnost prstov, koordinacija gibov
4. Mentalne ali umske zahteve: inteligentnost, prostorska predstavljalnost, hitrost raznavanja.

5. Karakterne zahteve: emocionalna stabilnost, sociabilnost (smisel za komuniciranje), samokritičnost, samozaupanje, kooperativnost itd.

Po zahtevnem in dokaj obsežnem delu, ki ga zahteva izdelava sistemizacije delovnih mest, nam ostane odprto še vprašanje njene uporabe.

Sistemizacija delovnih mest je temeljno organizacijsko-kadrovsko delo, v organizacijski delitvi dela, ki daje podlago za oblikovanje kadrovske politike in uresničanje kadrovskih postopkov. Na njej bi torej morala sloveti kadrovska politika, na njeni podlagi bi morali biti grajeni kadrovski normativi, na njenih osnovi bi se morali odvijati kadrovski postopki.

Kaj bi morali najprej storiti, da bi sistemizacijo delovnih mest uvedli v življenje? Prav gotovo moramo najprej oblikovati in definirati kadrovske politike. Ta pa ne temelji samo na postavljenih zahtevah, temveč tudi na dejanski situaciji, v kateri je delovna organizacija. To pa pomeni predvsem situacijo v pogledu kadrov. Zaradi tega rabimo za kreiranje kadrovske politike poleg sistemizacije, še dejansko analizo stanja kadrov. Na podlagi izdelane sistemizacije je torej najprej potrebno napraviti analizo obstoječe kadrovske strukture. Ta zajema obdelavo podatkov o zaposlenih kadrih. Temeljni podatki tega analiziranja so zlasti: dejanska izobrazba in usposobljenost, število, starost, spol, izkušnje in podobno. Prava vrednost proučevanja teh podatkov je v primerjavi dejanske kadrovske strukture zaposlenih z zahtevami delovnih mest po sistemizaciji. Ta primerjava struktur nam običajno odkrije naslednja dejstva:

- deficit v strukturi kadrov;
- odstopanje posameznih kategorij zaposlenih od poklicnih zahtev delovnih mest;
- neustrezna zaposlitev kadrov;
- neorganizirano izobraževanje za poklice ozkega profila;
- ugodna ali neugodna starostna struktura zaposlenih za izobraževanje in podobno.

To je le del tega kar sistemizacija delovnih mest obsega in za kar bo služila. Če si bodo bralci oz. članj delovne skupnosti ustvarili določeno sliko o sistemizaciji, je namen tega članka dosežen.

M. Kogoj

**Dopisuj
v svoje
glasilo!**

Stanko Sova dobitnik bronaste plakete mesta Tržič

Z odlokom o podeljevanju plaket mesta Tržič (Uradni vestnik Gorenjske, št. 13/70) je občinska skupščina Tržič odločila, da bo vsako leto ob občinskem prazniku podelila organizacijam in posameznikom plakete mesta Tržiča. Podeljujejo se zlate, srebrne in bronaste plakete.

Po 3. členu navedenega odloka podeli skupščina občine Tržič plakete mesta za:

- izredne dosežke na gospodarskem področju
- družbenopolitično delo
- aktivnost ali dolgoletno uspešno delo pri razvijanju kulturnoprosvetne in športne dejavnosti v občini
- humano delo
- razvijanje in krepitev sodelovanja z zamejstvom
- življensko delo.

Do danes je bilo podeljenih vsega skupaj 21 teh visokih odlikovanj. Med letošnjimi dobitniki plaket mesta Tržič je bil tudi član našega kolektiva tovariš Stanko SOVA, mojster v tkalnici. Prejel je

bronasto plaketo za dolgoletno družbeno-politično delo. Povprašali smo ga kaj mu pomeni to visoko priznanje in ali je pričakoval, da bo kdaj prejel to odlikovanje.

»Priznati moram, da nisem pričakoval tega priznanja. Bil sem prijetno presenečen, žal pa plaketo nisem prejel na slavnostni seji, ker sem bil odsoten, temveč dan kasneje pri predsedniku skupščine. Dodelitev bronaste plakete mesta Tržič mi pomeni res veliko in mi je istočasno tudi veliko priznanje za vse kar sem storil na družbeno-političnem področju. Res da nisem delal zato, da bi kdaj prejel kako tako priznanje, a vsekane se človek ob takih priložnostih spomni na preteklo delo in

istočasno z zadovoljstvom ugotovi, da je bilo njegovo delo cenjeno tudi pri drugih. Bil sem podpredsednik in kasneje predsednik prvega delavskega sveta v podjetju leta 1951, dve leti kasneje sem bil zopet izvoljen za predsednik DS. V letih mojega službovanja v BPT sem bil tudi predsednik Upravnega odbora, predsednik disciplinske komisije, predsednik kadrovske komisije za tkalnico, predsednik sindikalne podružnice BPT, 2 krat sekretar osnove organizacije ZK obrata tkalnice, član občinskega komiteja ZK, vsa leta pa še član DS. Tudi sedaj sem član DS podjetja in Odbora za gospodarske zadeve.

Tako sem prejel številne čestitke od znancev in svojih sodelavcev.

V podjetju sem od leta 1933 ko sem začel delati kot natakalca, leta 1946 sem postal tkalec, 1948 vlagalec osnove, od leta 1948 dalje pa sem mojster v tkalnici.

Seveda ne morem biti še naprej tako močno aktiven kot včasih, saj sem star 54 let, a vendar človek ne more kar tako nehati z delom, katerega je prej posvetil veliko svojega prostega časa. Mislim, da je sedaj vrsta na mladini, da nadaljuje naše delo, saj je v sedanjem času delo v samoupravnih organih precej lažje kot takrat, ko sem jaz začel z delom na tem področju. Prepričan sem, da je treba z mladino delati, jo vzgajati, pri tem pa bi nam starejšim morala pomagati tudi mladinska organizacija. Mlade je treba stalno vključevati v samoupravne organe; ob starejših se bodo lahko veliko naučili in kasneje uspešno prevzeli naloge delavcev — samoupravljalcev.

Za dobljeno priznanje vam tovariš Sova iskreno čestitam in vam pri vašem delu želimo še veliko uspeha.

Uredniški odbor

govoren poseben odbor, ki bo organiziral in spremljal vso akcijo. Sredstva se bodo zbirala v poseben sklad in na poseben žiro račun in bo z njimi upravljal upravni odbor, sestavljen iz predstavnikov delovnih skupnosti ter pobudnikov akcije, kakor tudi iz predstavnikov območij, ki so bila najbolj prizadeta. Odbor bo sproti obveščal javnost o poteku akcije in o porabi zbranih sredstev. Svoje delo bo usklajeval z drugimi pristojnimi dejavniki v republiku.

Hkrati, ko začnemo to solidarnostno akcijo, pozivamo vse odgovorne dejavnike v republiku, da po resnični oceni razmer, ki so nastale kot

posledica elementarne nesreče, upoštevajo pri svoji politiki izjemne potrebe prizadetega območja. To zlasti pričakujemo od organov upravnega sklada, sklada skupnih rezerv in interesnih skupnosti in organov družbenopolitičnih skupnosti, ki so pristojni za davčne olajšave. Pričakujemo, da bodo sprejeli kratkoročne ukrepe, ki so potrebni za ublažitev posledic zdajšnjih poplav in neurja, kot tudi dolgoročne, ki naj preprečijo nove podobne nesreče v prihodnje.

Prispevke pošiljajte v poseben sklad solidarnosti na zbirni račun pri Službi družbenega knjigovodstva Ljubljana, številka: 501-789-52.

Problemi tekstilne industrije

Liberalizacija uvoza tekstilnih surovin za leto 1973 je odločilnega pomena za nemoteno poslovanje in oskrbo trga; že letos pa bi morali odpraviti omejitve uporabe deviz po režimu generalne devizne kvote (GDK), tako da bi jih lahko uporabili stoddostno, in korigirali cene nekaterih tekstilnih izdelkov, ki v večji meri vsebujejo uvožene materiale. Tako meni svet za tekstilno industrijo pri slovenski gospodarski zbornici v zvezi z ukrepi interventijskega uvoza in pripominja, da so predstavniki tekstilne industrije pravočasno opozorili pristojne organe, da lahko pride do pomanjkanja določenega blaga, če bi preprečevali uvoz reprodukcijskega materiala.

Med zbornico in zveznimi organi je bil sklenjen dogovor, da si tekstilci sami z izvozom zagotavljajo devize za uvoz surovin, kljub temu pa so bile tekstilni industriji zmanjšane vse možnosti za uporabo deviz po režimu GDK linearno za 15 odstotkov.

Tako so na eni strani zmanjšane možnosti za nabavo reprodukcijskega materiala, na drugi strani pa je odobrena za 55 odstotkov večja kvota za uvoz končnih izdelkov. Takšno obravnavanje problemov je po mnenju zborničnega sveta neustrezno. Ukrep vzemirja tekstilne delavce tudi zato, ker se vsako leto za 100 odstotkov povečuje dogovorjeni uvoz končnih tekstilnih izdelkov.

Letos so se osnovne tekstilne surovine na svetovnih borzah podražile, in sicer bom-

baž za 30 do 40 odstotkov, volna pa za 30 odstotkov. Če dodamo devalvacijo dinarja in revalorizacijo valut inozemskih dobaviteljev, je očitno, da je potrebno korigirati cene domačih izdelkov.

V zadnjem letu so bili sicer sprejeti nekateri ukrepi, ki so bistveno izboljšali položaj tekstilne industrije, minimalno so bile korigirane tudi cene, vendar neustrezno. Korekture bi morale osredotočiti v sorazmerju z obsegom uvoznega reprodukcijskega materiala v izdelku.

Zaradi velikih proizvodnih zmogljivosti naše tekstilne industrije in tudi zaradi konkurence bi kreacija cen — po mnenju zborničnega sveta — ne mogla povzročiti splošne podražitve tekstilnih izdelkov.

M. J. (po DELU)

Vsi pomagajmo Pomurju!

(Nadaljevanje s 1. strani)

ti ukrepi in vse te akcije še vedno niso dovolj obsežne in dovolj učinkovite, da bi odpravili vsaj tiste posledice, ki ogrožajo normalno življenje in delo teh krajev in njihov nadaljnji razvoj.

Zato povzemamo pobudo našega članstva delovnih organizacij in občin, da se organizira široka vseslovenska solidarnostna akcija za pomoč prizadetim območjem v severovzhodni Sloveniji, predvsem Pomurju. Zato pozivamo vse delavce v podjetjih in ustanovah, da dajo v ta namen najmanj 2% svoje, ga čistega enomesečnega zaslužka, delovne organizacije pa naj po svojih možnostih prispevajo sredstva iz sklada skupne porabe. Pri tem naj opozorimo na pobude ne katerih delovnih organizacij, da z delom na en prosti dan ali v drugi obliki ustvarijo dohodek, ki ga namenjajo za pomoč prizadetih v Pomurju.

Že samo z 2% prispevkom od mesečnega zaslužka bomo lahko zbrali nad dve milijardi starih dinarjev, če se bodo vsi solidarnostno odzvali pozivu na pomoč. To nam kaže, kako pomembno je da se odzovemo res vsi, kajti prav v tem, v tej vsesplošni solidarnosti je naša moč in jamstvo, da smo zmožni obvladati tudi posledice takšne naravne nesreče, kakršna je zdaj zadela Pomurje in nekatere druge kraje.

Ob tem je še posebej pomembno, da bo pomoč hitra. Zato zagotovimo svoj prispevek že ob prvem izplačilu dohodkov, najpozneje pa v dveh mesecih.

Vemo, da z zbranimi sredstvi še ne bomo zagotovili obnove vsega in da ne bomo mogli nadomestiti vse škode, toda ta sredstva, ki jih bomo zbrali, naj bi bila tista temeljna vsota, ki jo bodo lahko samoupravne družbeni dejavniki v prizadetih krajih uporabili kot nuj-

no potrebna sredstva za različne takojšnje posege in ukrepe, da preprečijo novo škodo, ki lahko nastane zaradi posledic poplav, in da čimprej zagotovijo normalne možnosti za delo in razvoj v teh krajih.

Upravni odbor bo razporejal sredstva kot nepovratna in po predloženih programih prizadetih delovnih organizacij, krajevnih skupnosti in občin. Sredstva bo odobral predvsem za:

- neposredno pomoč delovnim organizacijam, ki so jih prizadele poplave in jim ogrozile normalno proizvodnjo ter za regrese v kmetijstvu in to predvsem z namenom, da se ohrani stalež živine;
- obnovo najnujnejših javnih komunalnih objektov in naprav.

Zato, da bodo sredstva, ki jih bomo zbrali kar najbolje uporabljena in za namen za kakršnega bodo dana, bo od-

Izobraževanje...

(Nadaljevanje z 2. strani)

ska univerza ima namen pomagati širiti in dvigniti znanje vseh delovnih ljudi. S to mislijo je pripravila program in vas vabi k sodelovanju.

V izobraževalni sezoni 1972/73 vam delavska univerza omogoča udeležbo med drugimi tudi v sledečih šolah, tečajih in seminarjih:

- osnovno šolo za odrasle (5., 6., 7. in 8. razred)
- delovodsko šolo za kovinsko stroko I. in II. letnik
- ekonomsko srednjo šolo I., II., III. in IV. letnik
- politično šolo
- seminarje za člane samoupravnih organov
- tečaje civilne zaščite

— strokovno pomoč in svetovanje

— jezikovne tečaje nemščine in angleščine za predšolske in šolske otroke ter odrasle

— tečaje krojenja in šivanja

— predavanja za prebivalstvo

Va podrobnejša pojasnila glede izobraževanja in vpisa dobite lahko v Centru za izobraževanje BPT in vsak dan razen sobote od 10. do 14. ure, ob sredah pa tudi od 15. do 17. ure vse do 20. septembra na delavski univerzi Tržič, Šolska ulica 2 ali po telefonu št. 70-355.

J. A.

Kako se obračuna zaslužek?

(Nadaljevanje s 5. strani)

Zaporedna številka 24 — SAMOPRISPEVEK ZA SOLSTVO (v obračunskem izplačilnem listu je še prejšnji podatek: boleznine do 30 dni).
v kolono 47 se vpiše 1% samoprispevka za šolstvo od neto osebnega dohodka kolone 46. Plaćuje ga vsak delavec, ki stanuje na območju občine Tržič;
primer: 1% od 1381,11 din = $1381,11 \times 1 : 100 = 13,81$ din.

Zaporedna številka 25 — BOLEZNINA DO 30 DNI

v kolono 13 se vpiše vse ure boleznine do 30 dni
primer: 24 ur

v kolono 48 se vpiše znesek za nadomestilo boleznine v breme podjetja. Znesek se dobi na ta način, da se povprečni OD preteklega leta, razen nadur, nagrad in honorarjev preračuna v neto na uro, v našem primeru 6,40 din in obračuna vsako uro boleznine z 80%
primer: 6,40 din neto $\times 24$ ur boleznine = 153,60 din od tega 80% = $153,60 \times 80 : 100 = 122,88$ din neto.

Zaporedna številka 26 — BOLEZNINA NAD 30 DNI

v kolono 14 se vpiše samo ure boleznine nad 30 dni, znesek pa obračuna zavod za socialno zavarovanje;
v našem primeru delavec ni bil bolan nad 30 dni in je kolona 14 prazna.

Zaporedna številka 27 — OROŽNE VAJE

v kolono 15 se vpiše morebitne ure delavca na orožnih vajah, znesek pa obračuna vojaška oblast;
v našem primeru delavec ni bil na orožnih vajah in je kolona 15 prazna.

Zaporedna številka 28 — SKUPAJ OSNOVA ZA OTROŠKI DODATEK

v kolono 16 se vpiše seštete ure kolon 9, 13, 14 in 15;
primer: 160 ur + 24 ur = 184 ur.

Zaporedna številka 29 — NEPLAČANI IN NEOPRAVIČENI IZOSTANKI

v kolono 17 se vpiše neplačane ure ali ure neopravičenih izostankov;
v našem primeru delavec ni imel neplačanih ali neopravičenih ur in je kolona 17 prazna

Zaporedna številka 30 — OTROŠKI DODATEK — število otrok

v kolono 23 se vpiše število otrok za katero prejema delavec otroški dodatek
primer: 2 otroka

v kolono 49 se vpiše znesek otroškega dodatka
primer: če je OD delavca nižji od 900 toda višji od 600 din neto mesečno na družinskega člana, prejme delavec za prvega otroka 85 din, za drugega otroka pa 115 din otroškega dodatka, torej skupaj 200 din neto.

Zaporedna številka 31 — SKUPAJ NETO PREJEMKI

v kolono 50 se vpiše seštete zneske kolon 46, 48 in 49 oziroma odšteti znesek kolone 47;
primer: 1381,11 din + 122,88 din + 200,00 din — 13,81 din = 1690,18 din.

Zaporedna številka 32 — AKONTACIJA

v kolono 00 se vpiše morebitne dvige akontacije pred izplačilom OD;
v našem primeru delavec ni dvignil akontacije in je kolona 00 prazna.

Zaporedna številka 33 — ČLANARINA ZSJ

v koloni 01 se odtegne članarina za sindikat, ki znaša 0,6 odstotka OD preteklega meseca kolone 46, s tem da se znesek samoprispevka za šolstvo kolone 47 ne upošteva v osnovi.
primer: 1362,71 din — 13,63 din = 1349,08 din od tega 0,6% = $1349,08 \times 0,6 : 100 = 8,09$ je popravek 8,10 din.

Zaporedna številka 34 — DOZ ŽIVLJENJSKO ZAVAROVANJE

v koloni 02 se vpiše morebitni odtegljaj za življenjsko zavarovanje pri DOZ-u

v našem primeru delavec ni zavarovan in je kolona 02 prazna.

Zaporedna številka 35 — KOLEKTIVNO ZAVAROVANJE

v kolono 03 se vpiše odtegljaj za kolektivno zavarovanje
primer: večina delavcev je kolektivno zavarovana z 10,00 din mesečno.

Zaporedna številka 36 — NEZGODNO ZAVAROVANJE

v kolono 04 se vpiše odtegljaj za nezgodno zavarovanje
primer: delavec je nezgodno zavarovan z 12 din mesečno.

Zaporedna številka 37 — POTROŠNIŠKA POSOJILA BANK

v kolono 05 se vpiše odtegljaj potrošniškega posojila banke v našem primeru delavec nima potrošniškega posojila in je kolona 05 prazna.

Zaporedna številka 38 — POTROŠNIŠKA POSOJILA TRGOVSKIH PODJETIJ

v kolono 06 se vpiše odtegljaj potrošniškega posojila trg. podjetij.

primer: delavec vrača mesečni obrok po 104 din.

Zaporedna številka 39 — ČLANARINA ZKJ

v kolono 06 se vpiše odtegljaj članarine ZKJ

v našem primeru delavec ne plačuje članarine ZKJ in je kolona 06 prazna.

Zaporedna številka 40 — OSTALI ODTEGLJAJI

v to kolono se vpiše še morebitne druge odtegljaje, v našem primeru delavec ni imel drugih odtegljajev in je ta kolona prazna.

Zaporedna številka 41 — je prazna

v kolono 51 se vpiše skupne odtegljaje od zaporedne številke 32 do 41;
primer: 8,10 din + 10,00 din + 12,00 din + 104,00 din = 134,10 din.

Zaporedna številka 43 — OSTANE ZA IZPLAČILO

v kolono 54 se vpiše znesek stvarno izplačanega mesečnega OD. Znesek se dobi na ta način, da odštejemo od skupnih netto prejemkov kolone 50, skupne odtegljaje kolone 51. Ker pa plačujemo zaokroženi znesek v celih dinarjih, prištejemo k dobljenemu znesku še ostanek zneska v parah prejšnjega meseca, ki je napisano kot pozitivno število izpod zneska kolone 54.

Dobljeni znesek vpišemo v celih dinarjih v kolono 54, ostanek v parah pa vpišemo izpod zneska kolone 54 kot negativno število in se upošteva pri izplačilu v naslednjem mesecu;
primer: 1.690,18 din — 134,10 din = 1.556,08 din + 0,95 din = 1.557,03 din

1.557,00 din vpišemo kot ostanek za izplačilo v kolono 54, ostanek 0,03 din pa izpod zneska kolone 54 kot negativno število — 03.

Markovič D.: Izbor i opoziv organa upravljanja u organizacijama udruženog rada u skladu sa ustavnim amandmanima.

Popović, T.: Nikolić, A.: Komentar osnovnog zakona o radnim odnosima.

Tomović, M.: Stručna sprema radnika u primeni propisa o radnim odnosima.

Priručnik za savremeno poslovanje.

Zdravstveno zavarovanje v delovnih organizacijah, 1., 2.

Džurović, D.: Tito med nami.

Kalčina, I.: Navodila za varno delo pri vrtnalnim stroju.

Rozman, F.: Predpisi s področja požarnega varstva.

Klobočevnik, M.: Plastika — varnost pri delu.

Dviganje in prenašanje gradbenega materiala na gradbiščih.

Navodila za požarno varnost v upravnih in stanovanjskih zgradbah.

Kalčina, I.: Navodila za varno delo z ročnim vrtnalnim strojem na mehaniziran pogon.

Klobočevnik, M.: Varno delo pri strojih za mletje odpadkov plastičnih mas.

Splošni program o varstvu pri delu.

Tomažević, A.: Kompresor.

Knjižnica zbira, hrani in urejuje strokovno literaturo in periodiko s področja tehničnih, predvsem tekstilnih, pravnih in gospodarskih znanosti ter diplomatske in seminarske naloge štipendistov in arhivna gradivo, ki je važno za zgodovinski razvoj podjetja.

Knjižni fond daje na voljo posameznikom pod naslednjimi pogoji:

1. Članom kolektiva, štipendistom brezplačno za dobo enega meseca;

2. Strokovnjakom iz podjetja za toliko časa, kolikor literaturo ali periodiko potrebujejo, vendar z omejitvijo, da jo za nujna študijska dela posodijo članom kolektiva in štipendistom.

3. Zunanjim bralcem za dobo enega meseca na osnovi članarine, ki znaša 10,00 din na leto.

Knjižnica posluje za bralce vsak dan, razen sobote, od 10 do 11. ure. Če bralec knjigo izgubi ali uniči, mora kupiti novo; če knjige ni mogoče kupiti, mora plačati odškodnino, ki jo določi tovarniški odbor za obravnavanje kršitev in materialno škodo.

Knjižnica ima svoj prostor v Centru za izobraževanje in se pripravlja za obisk.

Dokumentalist

Novi prostori Gorenjskega tiska

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič z zanimanjem spremlja poslovno rast Gorenjskega tiska. Od prvih skromnih začetkov uvajanja modernjših tehnoloških postopkov je Gorenjski tisk dosegel zavidljivo mednarodno raven na tiskarskem področju. Spominjamo se vseh težav in problemov, ki smo jih imeli ob uvajanju lepše embalaže, boljše propagandne ga materiala in ostalih tiskarskih storitev. Kljub objektivnim težavam pomanjkanja materiala, nezadostnih kapacitet in zastarelega tehnološkega postopka smo že v prvih letih sodelovanja z Gorenjskim tiskom uspešno premagovali vse težave. Ni šlo vselej gladko, pa vendar so sodelavci Gorenjskega tiska s svojo upornostjo, voljo in

strokovnim znanjem uspeli nadoknaditi vse pomanjkljivosti zastarelih osnovnih sredstev. Še več! Ob zavestnem vlaganju dela dohodka za uvajanje najmoderneje tehnologije in razširjanje proizvodnih zmogljivosti je podjetje Gorenjski tisk postalo eno izmed najboljših v grafični industriji. Sodobna tehnologija in strokovnost sodelavcev Gorenjskega tiska sta nam tudi v bodoče garancija uspešnih poslovnih odnosov. Ob otvoritvi novih poslovnih in proizvodnih prostorov želi Bombažna predilnica in tkalnica Tržič kolektivu še nadaljnje delovne in poslovne uspehe!

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič

Obvestilo strokovne knjižnice BPT

Konec oktobra 1969 je bila v podjetju ustanovljena strokovna knjižnica. V njenem bolj ali manj rednem poslovanju, se je na knjižnih policah nabralo precej domače in tuje strokovne literature, ki pa je žal vse premalo izkoriščena. Poleg strokovne literature ima knjižnica tudi nekaj učbenikov za srednje šole,

enciklopedij, priročnikov in slovarjev. Potreba po znanju tujih jezikov je vse večja in temu namenu naj bi služili tečajni posneti na gramofonske plošče, ki so prav tako na voljo v naši knjižnici.

Navajamo nekaj naslovov knjig, ki so v juniju in juliju 1972 povečale našo knjižno zalogo:

JUS — Katalog jugoslovskega standarda 1972.

Veliki pravni priručnik, 1., 2.

Opšta akta radnih organizacij.

Dopunski material priručniku opštih aktov radnih organizacij.

Jeger, A.: Ogladni statut.

Eno vprašanje — šest odgovorov

Tokrat smo za to rubriko izbrali del osebja naše okrepčevalnice in jih povprašali o njihovem delu. Pogovorili smo se o problemih in težavah ter seveda tudi o željah, ki bi napravile njihovo delo lažje in bolj prijetno.

Blaz ROPRET — poslovodja okrepčevalnice:

V okrepčevalnici sem zaposlen že osmo leto. Sprva so se obroki pripravljali v Delavskem domu, od leta 1967 pa smo v sedanjih prostorih. Sedaj sta poleg mene in knjigovodje okrepčevalnice zaposleni tu še 2 kuharici, 2 servirki, 4 pomočnice, blagajničarka in donašalec.

Pripravlja se topli obrok za vse tri izmene in kosilo, delavcem pa je v času malice na razpolago tudi precej drugih prehrabnih artiklov, kot so razne konzerve, sir, čokolade, mleko in brezalkoholne pijače.

Kako je razdeljeno osebje?

Na dopoldanski izmeni dela kuharica, dve pomočnici, servirka in blagajničarka, popoldan sta tu kuharica, dve pomočnici in blagajničarka, medtem ko ponoči dela ena izmed servirk, ki sama kuha, servira in opravlja delo blagajničarke. Tako delata servirki izmenoma dopoldan in ponoči.

Koliko obrokov in kosil izdate vsak dan?

Število je različno. V sedanjem času, to je poleti, je bilo dnevno izdanih 530 obrokov in 100 kosil. To je manj kot pred dvema letoma, ko smo imeli po 775 obrokov in 120 kosil. Kot vzrok naj navedem podražitev obroka in kosila in pa prehod na eno samo vrsto obroka. Seveda smo v zvezi s prehodom na eno vrsto obroka obogatili izbiro hladnih jedi. S tem ukrepom smo naše osebje nekoliko razbremenili (od prejšnjih treh kuharic sta sedaj samo dve).

Kako in od koga nabavljate prehrabne artikle?

Pri nabavi se v glavnem držimo dveh večjih dobaviteljev in sicer veletrgovine Loka iz Škofje Loke ter Mercatorja, meso in mesne izdelke pa nam dobavlja Mesarsko podjetje Tržič. V letnem času nabavljamo tudi pri kmetih

privatnikov zelenjavo in krompir, saj je zelenjava tako vedno sveža ter cenejša.

Kruh, meso in zelenjavo ter mleko dobavljamo vsakodnevno, medtem ko ostale artikle nabavimo vsak teden ali vsakih 14 dni in jih vskladimo v našem skladišču. Krompir pustimo pri kmetih in ga sproti dovažamo, ker je naše skladišče pretoplo za shranjevanje tega živila.

S kakšnimi problemi se srečujete pri svojem delu?

V zadnjem času imamo problem z dostavo željene vrste mesa in često se zgodi, da določenega mesa ne dobimo in morava s kuharico spremeniti jedilnik. Težave pri delu nam povzroča pomivanje posode in jedilnega pribora, a je žal premalo prostora, da bi se dalo kaj ukrepati.

Že pred tremi leti je bil dan v investicijski plan nov hladilnik, kajti sedanji je star že več kot 10 let in se večkrat pokvari. Iz tega še danes ni nič in bo verjetno pri tem ostalo, dokler ne bo ta popolnoma neuporaben. Na podlagi sanitarne inšpekcije bo treba preurediti prostor za predpripravo hrane, ker sedanji ne ustreza higienskimi predpisi. Vsaka dva meseca kontrolira čistočo sanitarna inšpekcija. Po predpisih bi morali imeti v okrepčevalnici tudi čistilko, a je ni moč dobiti in tako pomočnice poleg svojega dela opravljajo tudi delo čistilke, kar pa mislim, da tudi ni v skladu s higienskimi predpisi. Ta problem se vleče že dve leti, a rešitve do danes še nismo našli. Vsako leto se ob začetku sezone v Poreču pojavi tudi problem kuharice. Kuharico potem nadomešča pomočnica, kar pa ni najlažje, saj s tem trpi tudi kvaliteta hrane.

Delavci, ki pridejo na malico se ne držijo predpisanega razporeda, zato je v okrepčevalnici včasih velika gneča. Slišati je razne pripombe, med katerimi so nekatere zelo neumestne. Utemeljene pripombe upoštevamo, v kolikor je to v naši moči. Moti me tudi prostor za odpadke, ki je poleg okrepčevalnice, ker se velikokrat zgodi, da se določeni odpadki stresejo na tla in zaradi peska na tleh čiščenje praktično ni mogoče, medtem ko bi bilo na asfaltnih tleh čiščenje lahko redno in učinkovito. Skratka, je dovolj problemov in sčasoma jih bomo tudi rešili.

Francka DEBEVC — kuharica:

V okrepčevalnici sem delala 10 let kot pomočnica, zadnje tri meseca pa opravljam delo kuharice, ker je prejšnja odšla v počitniški dom v Poreču. Sprva je bilo težko, a s pomočjo poslovodje in knjigovodkinje okrepčevalnice sem se že privadila temu od-

govornemu in zahtevnemu delu. Delo ni tako enostavno kot nekateri mislijo. Delovni čas imam od 5. ure zjutraj pa do 13. ure, vendar od petih do pol osmih ni mogoče pripraviti obroka in tako prihajam na delo običajno že ob pol petih ali ob štirih zjutraj, če hočem, da ni pripomb. Ljudje so precej zahtevni, nekateri pa tudi nimajo razu-

mevanja do nas, saj se velikokrat zgodi, da imamo v okrepčevalnici delavce tudi do pol enajstih, čeprav je malica za vse končana že ob desetih. Zanimivo je to, da so zamudniki predvsem tisti, ki bi lahko prišli kdaj koli prej na malico, ker niso vezani na delo ob stroju. S temi zamudami nas ovirajo pri pripravi kosila, na katerega nekateri čakajo že pred dvanajsto uro, čeprav začnemo izdajati kosilo ob pol enih. Med čakanjem tolčejo po vratih in zabavljajo na naš račun. Podobno je na popoldanski izmeni, ko že 20 minut pred malico nekateri trkajo po vratih, trgajo z oglasne deske lepake in obvestila, ko pa jim ob 17. uri odpremo se med seboj priverjajo, vrstijo se pripombe in neopravičene opazke. Med njimi so tudi taki, ki od miže vpijejo na nas. Zgodilo se je že večkrat, da so nekateri s praznimi vrečkami soka povzročali tak hrup, kot bi bili na veselici in ne na malici med delovnim časom. Za naša opozorila se ne menijo in posredovati je moral že poslovodja, enkrat popoldne pa tudi dežurni gasilec. Tudi pri kosilu imamo probleme. Določeno je, da lahko vzame vsak abonent dva kosa kruha, tudi če kdo vzame tri ne delamo problema, vendar pa moramo opozoriti nekatere, ki vzamejo 6 ali 7 kosov, da je potrebno posebej plačati ta kruh. Nekateri to razumejo, so pa določeni posamezniki, ki se razburjajo in nas žalijo. Sprašujem se, če je to odnos človeka do sodelavca in kje je njihova kultura.

Pripomniti moram, da nam halje in predpasnike, ki jih dobimo (3 halje in tri predpasnike na dve leti) ne zadoštujejo, saj se velikokrat zgodi, da se moramo preobleči 2 krat dnevno, ker moramo paziti na čistočo, a kaj

moremo če gremo včasih dvakrat okrog štedilnika in si že umažemo predpasnik oz. delovno haljo, v taki pa ne moremo delati naprej, saj sanitarna inšpekcija zelo strogo gleda na to. Halje in predpasnike peremo same, dobimo pa mesečno dva kilograma praška. V zamenjavo za pranje imamo plačano kosilo. Rečeno nam je bilo, da bomo dobile vsako leto par čevljev, a ni tako kot smo bili obveščeni. Imamo tudi problem s čiščenjem okrepčevalnice, saj nam čistilke ne dajo in moramo same opravljati delo čistilke. Sicer pa sem z delom zadovoljna, le plača bi bila lahko boljša.

Jožica ŠTEFE — pomočnica:

V okrepčevalnici sem 8 let; ves čas delam kot pomočnica. Delam v predpripravi hrane, pomagam v kuhinji in pri pomivanju posode. Smatram, da dobimo pre malo halj in predpasnikov, pa tudi čevlji bi morali biti za

delo v predpripravi primernejši, ker so tla vedno mokra. Tudi plača bi bila lahko boljše; naše delo ni lahko, saj moramo poleg ostalih del same prati halje in predpasnike doma ter za dodatek opravljati še delo čistilke okrepčevalnice.

Poldka KUNAVER — blagajničarka:

V okrepčevalnici delam že odkar obstoja. Moj delovni čas je od 7,30 do 12 in od 17

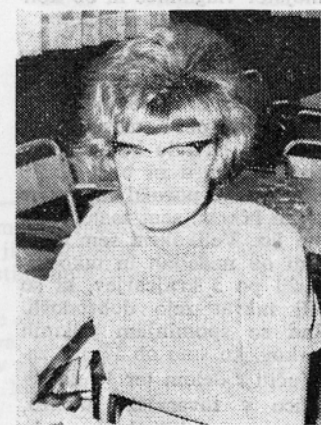
do 20,30 ure. Dela je dosti; poleg blagajne skrbim še za zadostno količino suhe hrane

in podobnega. Vsak dan po končani malici moram napraviti kontrolo blokov in denarja. Pri delu imam opravka z različnimi ljudmi in se ne razburjam dosti ko moram poslušati razne opazke na račun okrepčevalnice. Ob podražitvi sem tarča mnogih nerazumnih ljudi, pa čeprav sama nimam prav nič pri tem. Vendar sem se v teku moje zaposlitve navadila na vse mogoče in mi ni najtežje prenašati takih ali podobnih očitkov. Sicer pa posebnih problemov ni in z osebjem se dobro razumem.

To so nam povedali nekateri izmed tistih, ki skrbijo, da imamo vsak dan topel obrok in nekateri tudi kosilo. Seveda nas je zanimalo kakšno mnenje imajo o okrepčevalnici in kvaliteti hrane tisti, ki se je paslužujejo. Vprašali smo dva, ki sta povedala takole:

Stopnišek Kristina — tkalka na Eliteks tkalskih strojih:

Na malico hodim redno, poleg tega pa imam tu tudi kosilo. Hrana je včasih dobra, včasih slaba, količina pa zadostuje. Včasih se zgodi, da je kosilo kljub vrsti dobrih sestavin pripravljeno tako, da je neokusno. Na srečo to ni velikokrat. Če primerjam cene v trgovinah potem se mi hrana v naši menzi ne zdi draga. Zdi se mi, da delavci iz proizvodnje dobimo slabše porcije kot ostali, kar mislim, da ni prav, saj vsi enako plačamo. Sicer pa sem za.

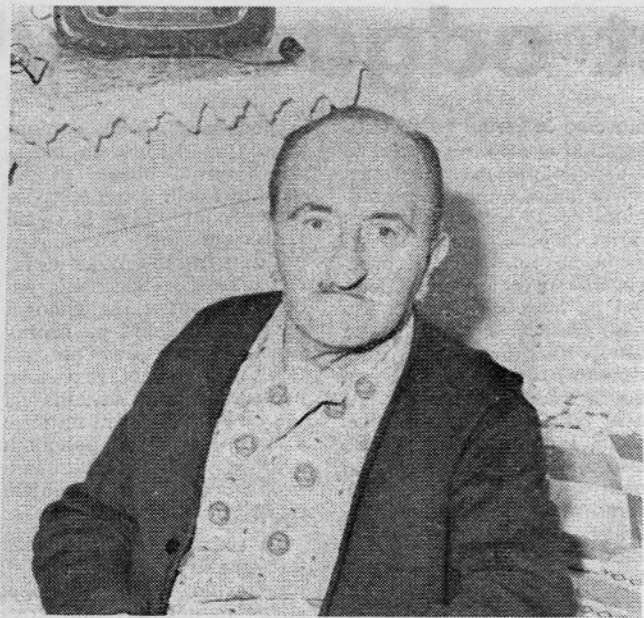
dovoljna s hrano, kajti v menzi se hranim že vrsto let, razen takrat, ko doma sama naredim kosilo.

Teran Slavko — tehnični sektor:

Redno hodim na malico v našo okrepčevalnico. Količina hrane je zadovoljiva, kvaliteta pa precej varira, enkrat je dobro, drugič slabo. Zaželeno bi bilo, da bi bili obroki bolj raznovrstni, pa tudi izbira suhe hrane bi morala biti bolj pestra.

Glede reda v okrepčevalnici bi povdaril, da bi moralo osebje bolj paziti na to, da ne zmanjka žlic ali vilic in da so solnice na vsaki mizi.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Friderik Mali se dobro spominja dela v tovarni (Foto J. FURLAN)

Naši upokojenci

Tokrat smo obiskali enega izmed naših najstarejših upokojencev Mali Friderika na njegovem domu na Koroški cesti številka 13. Doma je bil z ženo Marijo in takoj je bil pripravljen na razgovor. V prijetni kuhinji smo sedeli pri mizi in mož, ki precej skriva svojih 86 let je začel pripovedovati:

»O, Voje« sem prišel 31. julija 1899. leta kot 13-letni fantič. Sprva sem delal kot pomočnik v valjčkarji, čez eno leto pa sem začel z delom na selfaktorjih, ki jih je bilo takrat 18. Potem sem delal na različnih delovnih mestih v predilnici in tkalnici ter v skladišču bombaža. Bil sem mojster vlagalnice in ob koncu mojster motovilnice.

V začetku smo delali po 12 ur in sicer od 6 ure zjutraj do 6 ure zvečer, potem od šestih do pol petih, nazadnje pa po 8 ur. Ni bilo lahko delati po cel dan, a ni bilo izbire. Ko sem se poročil in sta se rodili hčerki, sem zaslužil samo jaz. Velikokrat sem delal tudi ob nedeljah in tako zaslužil po 5 krajcarjev, ki so bili takrat zelo dobrodošli. Rad se spominjam pustnih torkov, ko smo ob 12. uri zaključili z delom ter šli na veselico v tovarniško menzo, kjer smo dobili klobaso in pol litra vina, potem pa smo plesali.

V pokoj sem odšel leta 1950, star 65 let. Spomnim se, kako so me takrat sodelavci spraševali, kdaj bom šel v pokoj, saj sem bil že dosti star. Nekega dne sem res odšel v pisarno in jih vprašal kdaj bom šel »u penzijo« in izvedel sem, da moram »kindat« in potem še en mesec delat. No,

tudi to je minilo in sprva sem dobil pokojnino kot navaden nekvalificiran delavec, šele kasneje sem na podlagi pritožbe dobil pokojnino, ki je ustrezala moji kvalifikaciji. Sedaj dobivam kar lepo vsoto in sem zadovoljen.

Z ženo Marijo sva sama, obe hčerki sta v Kanadi in dvakrat sva bila pri njih za leto dni, to je bilo leta 1961 in 1966. Sicer pa imamo stalno zvezo, saj ni tedna, da ne bi dobila pošte. Lani sva z ženo praznovala 60. letnico zakona in biserno poroko.

Sedaj doma še vedno kaj postorim; pripravim drva itd. zjutraj pa grem navadno v »upokojensko« na 2 dec.

Radi bi povedal še to, da me zelo veseli, da tovarna ni pozabila na nas upokojece, saj vsako leto ob Novem letu pridejo predstavniki tovarne na obisk z darili in »kupertom«. To nam daje občutek, da smo s svojim delom res prispevali k napredku tovarne in da je to delo še danes upoštevano. Zdi se nam, da še vedno pripadamo kolektivu v katerem smo preživeli večji del svojega življenja.

Ob koncu razgovora smo mu zaželeli še naprej trdnega zdravja in srečno ter zadovoljno jesen življenja.

J.F.

Počitniška domača naloga

Gobe

Tovariš nam je naročil, naj še pred novim šolskim letom napravimo za nalogo nekaj, kar spada v počitniško dobo. Meni, ki se po njegovem mnenju na to spoznam, je priporočil gobe. Torej, samo zaradi njega in njemu na ljubo bo današnji spis obravnaval različne gobe.

Poznamo več vrst gob, ki jih lahko delimo tudi po koristnosti, nekoristnosti, uporabnosti in neuporabnosti, nekatere so celo škodljive ali kar družbeno nevarne. Popolnoma nemogoče pa je gobe natančno razporediti po teh kategorijah, ker vsak človek po svoje gleda na svet. N. pr.: goba za krpanje nogavic je za mame zelo uporabna in koristna, očetje z njo že ne bi vedeli kaj početi, hčerka jo pa enostavno prišteva med škodljivce, ker jo posredno oropa za nekaj osebne svobode.

Zelo zanimivo in pestro kategorizacijo bi doživela »ta žejna goba«. O, še kako dobro znajo z njo ravnati vin-

ski bratci, njihovi domači pa bi spet obenem prisegli na njeno nekoristnost in škodljivost. Prav pri tej vrsti gob se človek celo lahko nasmeje, ko pomisli, kakšen je pogled nanjo družbe kot celote. Ista družba — kot celota — jo ožigosa in hrupno pribija na sramotni steber, v isti sapi pa trgovine in lokale do zadnjega kotička napolni z bleščeče etiketiranimi steklenicami. Torej tudi te vrste gob ne moremo kategorizirati drugače, kot da je istočasno koristna in nekoristna, uporabna in škodljiva.

Lesna ali stanovanjska ali pohištvena goba ne zbuja dvomov glede razvrstitve. To je nekoristna, neuporabna in družbeno škodljiva goba. Le kakšni individui jo komu z veseljem privoščijo in jo izključno v tem primeru označijo kot uporabno sredstvo.

Morske gobe (spužve) in gobe iz sintetične mase so zelo koristne in zelo uporabne za brisanje šolske table. Doma se obnesejo tudi za čiščenje oblek in avtomobilov. Neuporabne in škodljive pa so n. pr. za umivanje kože.

Zelo pohlevna je kresilna goba. Vsaj jaz vem o njej sa-

mo to, da se uporablja za lep slovenski običaj — prenašanje ognja o Veliki noči. Mi slimo, da ni škodljiva in družbeno nevarna; goba namreč.

V zadnjem času postaja vse bolj popularna mlečna goba ali kefir, ki je kot nasitljiva pijača opremljena še z mnogimi drugimi imenitnimi lastnostmi, zelo koristna za ljubo zdravje. O tej gobi bo naš Tekstilec preli tiskarsko črnilo v prihodnji številki.

Poleg teh gob poznamo bolj le še botanične gobe, ki jih delimo v užitne in neužitne. Med užitne spadajo lisičke in krempeljčke, med neužitne pa zame vse druge, ker jih ne poznam in jih za to ne upam nabirati. Lisičke in krempeljčke so najbolj imenitni predvsem zato, ker so tako lepo vnebovpijoče barve. Najboljše gobe zame so pa vložene.

Svoje vrste uporabne »gobice, gobice, gobice« so še dežniki. Za konec naj napišem samo to, da me veseli, če je bilo tovarišu s tem spisom ustrezno. Žalosti pa me le to, da sezona gob nepreklicno naznaja začetek novega šolskega leta.

J. Z.

Novosti na slovenskem knjižnem trgu

V Sloveniji je igra na črno belih poljih šahovnice zelo razširjena, zato nas še posebej zanima, kaj se dogaja na prizorišču dvoboja med Spaskim in Fischerjem v Reykjaviku. Gotovo bi radi izvedeli kaj več o mladem ameriškem velemejstru Robertu Fischerju. Vaši radovednosti bo najbolje odgovorila knjiga novinarja »Dela« Aleksandra Pasternjaka. »ROBERT FISCHER«. (Cena knjige v prednaročilu je 59,00 din).

Kmalu bomo lahko prek televizijskih zaslonov spremljali nove športne uspehe, ki jih bo na olimpijadi v Münchnu gotovo veliko. Neposredno po koncu iger bo založba »Dela« izdala knjigo »OLIMPIJSKE IGRE 1972«. Delo bodo s slikami in tekstom o XI. zimskih olimpijskih igrah v Sapporu in XX. olimpijskih igrah v Münchnu opremili najpomembnejši svetovni novinarji.

(Cena knjige v prednaročilu je 120,00 din).

Knjižna zbirka »Strani ne ba« bo v letu 1972 izdala naslednje knjige:

Dušan Dolinar: »NA RAZPOTJU AMERIKE«

Doživetja in srečanja na potovanju po vznemirljivi deželi so okvir dogajanja knjige, v kateri skuša prikazati avtor blišč in bedo Amerike.

Vladimir Vauhnik: »NEVIDNA FRONTA«

Avtor knjige je bil v letih 1938—1941 jugoslovanski vojaški ataše v Berlinu in ga danes štejemo med največje

obveščevalce druge svetovne vojne. S svojo inteligentnostjo mu je uspelo prodreti v višje kroge berlinske družbe in vzpostaviti številna znanstva med staro nemško oficirsko kasto. »Nevidna fronta« je knjiga spominov iz obdobja njegovega službovanja v Berlinu.

Dick Wilson: »DOLGI POTHOD«

Angleški publicist Dick Wilson obravnava v knjigi zgodovino partizanskega vojskovanja pod vodstvom Mao Ce Tunga, Ču Deja in Ču En Laja. Seznanitev z Dolgim poходом je ključ za razumevanje sodobne Kitajske.

Friderick Forsyth: »OPERAČNA ŠAKAL«

Kot poročevalec angleške agencije Reuter je Forsyth v

začetku šestdesetih let, ko je teroristična dejavnost OAS dosegla vrh, sledil generalu de Gaulleu na vseh njegovih potovanjih. Osnovni zaplet knjige je priprava na umor de Gaulle, ki naj bi ga izvedel plačani morilec Šakal.

Gordon Brook Shepherd: »POSLEDNJI HABSBURŽAN«

To je zgodovinska zgodba o poslednjem Habsburžanu — Karlu I. (39,00 din za knjigo, če naročite vso zbirko, 45,00 din, če naročite samo posamezno knjigo).

Dopisnico z naročilnico za knjige lahko pošljete na naslov: ČGP »DELO« — Prodajna služba, 61000 Ljubljana, Tomšičeva ul. 1

Dokumentalist

Eno vprašanje ...

(Nadaljevanje s 7. strani)

Teh čisto ni, namesto njih srpepelniki, katere pa je vsa sila možno najti tudi na tleh pod mizo, kar mislim, da moti tudi druge in ne samo mene. Seveda bi bilo treba več reda s strani vseh, ki se poslužujejo uslug okrepevalnice.

Glede cene bi dejal, da je primerna, vendar sem prepričan, da bi se iz tistih sestavin dal sestaviti tudi boljše obroke, kajti obroki so kljub bogatim sestavinam včasih dokaj revni.

J.F.

**Sodelujte
v Tržiškem tekstilcu**

Informacije Republiškega sveta zveze sindikata Slovenije

O problemih ugotavljanja življenjskega minimuma

Predsedstvo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije je v prvi točki dnevnega reda razpravljalo o problemih pri ugotavljanju življenjskega minimuma. Informacijo o tem je pripravila komisija RS ZSS za življenjske in delovne pogoje. Objavljamo nekaj misli iz uvodne besede in iz razprave o teh vprašanjih. Posebej objavljamo tudi sprejete sklepe in nekaj elementov za izračunavanje življenjskega minimuma, ki jih je izdelala posebna skupina v okviru komisije.

Kaj je življenjski minimum?

V uvodni besedi je bila poudarjena potreba po točnejši določitvi, kaj je življenjski minimum.

Tabela 1

Dnevne fiziološke potrebe izbranega štirčlanskega družinskega gospodinjstva, izražene v biokemijskih sestavinah in kalorijah živil

10 sestavin	Beljakovine			Minerali			Vitamini				Kalorije
	žival-ske	rast-linske	maš-šobe	ogljikovi-hidrati	kal-cij	žele-zo	A	B ₁	B ₂	C	
Enota mere	gr	gr	gr	gr	gr	gr	IE	mg	mg	mg	
mož 45	30	40	90	410	610	12	4500	1,5	1,4	70	3000
žena 40	30	35	75	350	600	15	4500	1,1	1,4	70	2400
sin 13-15	35	45	100	465	1000	15	5000	1,6	2,1	90	32000
hči 7-9	30	30	65	290	800	10	3500	1,0	1,5	60	2000
družina skupaj	125	150	330	1.515	3.000	52	17500	5,2	6,4	290	10600

Postavljene fiziološke potrebe so potrebe, za katere se pri sedanjem razvoju prehranske znanosti smatra, da v poprečju zadoščajo za zdrav telesni razvoj in obnovo človekovega organizma pri predpostavljani fizični obremenitvi organizma (lahko do srednje težko fizično ali umsko delo itd.).

Izbrana starostna struktura omogoča upoštevanje potreb otrok v razvojni dobi. Vsako spuščanje pod postavljenim minimumom se lahko smatra — s fiziološkega stališča — za neustrezen način prehrane z negativnimi posledicami na razvoj organizma in s tem tudi na delovno sposobnost.

VIR: Izračun minimalnih stroškov prehrane, Inštitut za ekonomska raziskovanja v Ljubljani, novembra 1968: sestavila dr. Vera Ragacci, strokovnjak za higieno prehrane pri Zavodu SRS za zdravstveno varstvo.

Sprejeti sklepi Republiškega sveta

1. Republiški svet ZSS pošlje izvršnemu svetu Skupščine SR Slovenije gradivo »Informacija o problemih ugotavljanja življenjskega minimuma« s pozivom, da v republiki čimprej organizira sistematično strokovno proučevanje potrošnje prebivalcev, v tem okviru pa zlasti ugotavljanje elementov in meril za določanje življenjskega minimuma.

2. Komisija RS ZSS za življenjske in delovne pogoje oziroma posebna delovna skupina v njenem sestavu pripravi začasno listo osnovnih življenjskih potrebščin za izbrano štirčlansko delavsko družino, ki bo omogočala v času dokler ne bo v republiki izoblikovane ustrežnejše metode, vsaj približno oceno stroškov za kritje življenjskega minimuma izbrane družine.

3. Republiški svet ZSS bo pristojnim organom predla-

ski minimum, kaj naj delavec zagotovi kritje osnovnih življenjskih potreb — kot so hrana, stanovanje, obleka in obutev ter druge socialne dobrine — tako, da jim bo omogočeno obnavljanje delovne sile in normalno življenje v določenem družbenem okolju. Pri opredeljevanju elementov in meril za ugotavljanje življenjskega minimuma so nujno potrebne strokovne ocene, ki bodo osnova za politično opredeljevanje in dogovarjanje, kaj naj se smatra za življenjski minimum v določenem trenutku na nekem območju.

Delovna skupina komisije za življenjske in delovne pogoje je pripravila nekaj takih strokovnih osnov. Opredelila

je potrebno sestavo in količine živil za kritje osnovnih potreb izbrane štirčlanske družine (z dvema otrokoma).

V nadaljevanju svojega dela bo poskušala priti do podrobnejše opredelitve tudi drugih osnovnih potreb, kot so stanovanje, obleka in obutev ter druge potrebščine in usluge. Tako bomo prišli do približne liste osnovnih življenjskih potrebščin za štirčlansko delavsko družino, ki jo bodo lahko sindikati v posameznih regijah prilagajali svojim posebnostim. Z njeno pomočjo bodo lahko na osnovi dejanskih cen izračunali približno višino minimalnih življenjskih stroškov za izbrano družino.

Tabela 2

Dnevne fiziološke potrebe za izbrano štirčlansko družino gošpodinjstvo, prikazane v količinah živil, upoštevaje naše prehranske navade.

Živilo	grami	Živilo	grami
I. ZELENJAVA			
1. paradižnik	120	III. MESO IN MESNI IZDELKI	
2. paprika	80	20. goveje meso	200
3. zelena solata	150	21. pišč. meso	130
4. sladko zelje	120	22. salame	50
5. kislo zelje	60	23. jetrca	10
6. ohrovt	50	24. ribe	10
7. korenje	25	25. jajca	100
8. cvetača	20	IV. IZDELKI IZ ŽITA	
9. špinača	20	26. kruh	1200
10. krompir	1000	27. moka	100
11. suho sočivje (fižol)	60	28. testenine	200
II. SADJE			
12. jabolka	300	V. MAŠCOBE	
13. grozdje	50	29. svinjska mast	100
14. češnje	40	30. olje	100
15. slive	50	VI. MLEKO IN IZDELKI	
16. breskve	20	31. mleko	1500
17. marelice	20	32. surovo maslo	20
18. limone	20	33. skuta	30
19. pomaranče	15	VII. SLADKOR	

Lista zagotavlja še primerno (zdravo) prehranjevanje izbranega štirčlanskega družinskega gospodinjstva, upoštevajoč cenejša živila in cenejši sezonski izbor pri zelenjavi in sadju. Pri izboru zelenjave je upoštevana sestava z največjo možno količino vitaminov in naše prehranske navade.

V listi niso upoštevane pijače, niti začimbe za pripravo jedil. VIR: Lista je sestavljena v Zavodu SRS za zdravstveno varstvo Ljubljana, 1972.

Poprečni mesečni stroški za hrano izbranega štirčlanskega gospodinjstva (izračunani po listi 34 živil).

Tabela 3

	IZDATKI V DIN			
	1971		1972	
	VI	XII	IV	VI
Hrana skupaj	879,64	899,05	956,62	1105,86
Vrtnine	173,91	172,55	178,43	249,14
Sadje	83,26	85,62	87,36	125,86
Meso, mesni izdelki				
jajca	232,49	240,25	252,26	252,40
Izdelki iz žit	104,48	105,58	105,61	105,61
Maščobe	40,42	40,42	49,15	49,15
Mleko in izdelki	128,59	129,31	139,06	172,10
Sladkor	21,44	30,27	30,27	30,27
Sol, kis, začimbe	21,01	21,01	23,11	23,11
Kurjava za pripravo hrane	56,41	56,41	71,08	77,85
Brezalkoholne pijače	17,63	17,36	20,27	20,27

Za izračun stroškov za hrano smo uporabili povprečne republiške maloprodajne cene, ki jih spremlja Zavod SRS za statistiko redno mesečno v mestih Ljubljana, Maribor, Koper in Novo mesto.

K stroškom 34 živil iz naše liste smo dodali še stroške za pripravo hrane (dodatki in kurjava) in za brezalkoholne pijače. Ti podatki so vzeti iz rezultatov ankete o družinskih proračunih za leto 1971 in za mesec v letu 1972 korigirani z indeksi porasta ustreznih cen.

Pri opredeljevanju strokovnih osnov nastajajo težave, ker v republiki nimamo potrebnih podatkov. S področja potrošnje ni sistematičnih raziskav, ki bi omogočale točno določiti elemente in kriterije za življenjski minimum. Odtod zahteva, ki jo je predsedstvo RS ZSS v sklepih naslovilo na izvršni svet skupščine SRS, naj se v republiki organizira usklajeno in sistematično proučevanje potrošnje, še zlasti glede ugotavljanja življenjskega minimuma.

Razprava je soglasno podprla ta sklep in poudarila, da sindikati potrebujemo nekaj osnov za opredelitev življenjskega minimuma. Tako bi lažje opredelili svoj odnos do politike samoupravnega spo-

razumevanja o delitvi dohodka, do politike splošne potrošnje in socialne politike. Potrebujemo kazalce, ki bodo stvarni, čeprav zaenkrat še ne povsem strokovno dognani, vendar uporabni za konkretno politiko sindikatov. Zato naj delovna skupina nadaljuje začeto delo. Hkrati je prav, da sprožimo družbeno akcijo, da se na znanstveni osnovi organizira proučevanje teh problemov v republiki.

Na seji so razpravljali tudi o tem, da bi morali v sindikalno akcijo za ugotovitev življenjskega minimuma vgraditi v celovit sistem ukrepov, ki bi zagotavljali ta minimum. Pri tem so osebni dohodki gotovo glavni vir porivanja življenjskih potreb (Nadaljevanje na 10. strani)

Modne novosti za sezono jesen - zima 1972-73

Modne revije visoke mode v Parizu in Italiji ter vedno bolj aktualna prèt — á — porter moda, so že pokazale nove modne tendence za sezono jesen — zima 1972/73. Modeli za novo sezono so postali zopet ženstveni, mehke linije, mehke tkanine, modeli udobni, ohlapni, lahki in elegantni.

Modne tkanine za plašče letošnje sezone so najpogostejše: moher, kamelhar, volneni moher, velur, duble jace velur, duble jace blago, Kašmir in alpak v blagu, ki nekoliko spominja na imitacijo krzna, dolgodlaklo blago iz volne in moherja, leher dvojni krep, flamera, žamet v mešanici poliestra in bombaža. Tvid pa je začuda izginil iz kolekcij velikih modnih ustvarjalcev.

Modno blago za obleke pa so: jersy, jersy velur, tiskana angora, lahka flanela, volneni muslin.

Večerne obleke se pojavljajo najčesteje v etaminih iz čiste volne, svilenih georgetih, krepkih in dvojnih svilenih krepkih, volnenih muslinih, svilenih taftih.

Prevladujoča modna barva je rjava v vseh odtenkih — cimetove barve, barve žgane gline, tobačno rjava, kamelhar barva, barva naravnih vlaken, karamelnih odtenkov, smetanaste barve. Poleg rjavih odtenkov so bile v kolekcijah prikazane naslednje barve: barva starega zlata, siva, safir zelena, svetlejša olivno zelena, živo rdeča, rožnate barve, porcelanasto modra.

Tkanine za nova modna oblačila bodo najpogostejše enobarvne. Tudi duble jace je v eni barvi, na eni strani v svetli na drugi v temni.

Vzorci so klasični ton v tonu, črtasti in karo (tanki črtasti mreža) polek večernega vzorca Prince de Galles.

Največje spremembe so v sezoni jesen — zima doživeli rokavi. Našiti rokavi imajo povsem nepomembno vlogo. V modi so kimono, reglam, »dolan« in »netopir« rokavi. V zapestju so rokavi večinoma široki, včasih nabrani in stisnjeni pod manšeto.

Linija plaščev je ohlapna, udobna, tkanina ima mehki pad, včasih so rahlo zavezani v pasu. Takšna kot je linija plaščev je tudi linija jopice pri hlačnih kompletih, vendar se ti le redko pojavljajo, izpodrinili so jih kostimi s krili. Obleke so v pasu prerezane s pasom na pravem mestu. Tudi pri oblekah so rokavi kimono, reglan in »netopir«. Dolžina je do sredine kolena ali pa še odkriva kolena.

Na skici so prikazani štirje modeli sezone jesen — zima.

A. J.

Anekdote

NASPROTNO

Neki moški je šel ponoči skozi park in nenadoma zaslišal v grmovju obupno vpitje in stokanje.

»Ali koga morijo?« je zaklical.

Zavladala je tišina, nato pa je iz grmovja odgovoril moški glas:

»Nasprotno, prav nasprotno.«

SHAW IN ZVEZDE

Irski dramatik Bernard Shaw je šel zvečer v nekem

francoskem letovišču na sprehod. Nenadoma ga je ustavil moški, pokazal na nebo in vprašal:

»Ali mi lahko poveste, kako se imenuje tista zvezda?«

»Oprostite, je rekel! Shaw, jaz sem v tem kraju tujec!«

IMENITNO

»Ali poznaš zgodbo o nuni in črncu?« je vprašala neka žena svojo prijateljico.

»Ne.«

»Jaz tudi ne, ampak najbrž je imenitna.«

Misli

— Kako revni so tisti, ki ne znajo potrpeti.

— Molč najboljše razlaga veselje.

— Obešanje in poroka sta stvar usode.

— Ni temnejše teme od neznanja.

— Poroka današnjih dni je najbolj ostudna laž vseh laži in najvišja oblika egoizma.

— Ali ne veste, da sem ženska? Kadar mislim, moram govoriti.

— Slaba družba je kakor tobakov dim: ne morete biti dolgo v dimu, ne da bi se navzele njegovega vonja.

— Obstoja samo ena morala — to je resnica, obstoja samo ena po kvarjenost — to je laž.

— Slab človek se ne zadovoljuje s tem, da komu odvzame položaj, temveč, ga še uniči.

— Narava je spremenljiv oblak: vedno je isti in vedno je drugačen.

— Zločin in kazen raste na istem drevesu.

— Koliko smrti bo še treba, preden se bo človek zavedal, da je umrlo že preveč ljudi.

— Bodi previden pri izbiri prijateljev, saj so nekateri podobni nalezljivim boleznim.

— Moder je tisti, ki se iz pasti izvleče, še bolj moder je tisti, ki vanjo sploh ne pade.

— Če bi bili vsi ljudje dobri, potem književnosti sploh ne bi bilo.

— Biti pri ženinih starih pomeni biti znova otrok.

— Zgubiti se na poti pomeni pot spoznati.

— Kdor pljuva v veter, dobi pljunek v obraz.

— Kdor drugemu jamo koplje, je grobar.

— Povej skrivnosti vetru, ki piha mimo tebe, nikar pa jih ne povej svoji ženi.

O problemih ...

(Nadaljevanje z 9. strani)

in o njih se že dogovarjajo. Istočasno se je treba dogovarjati tudi o večjem ali manjšem podružabljanju nekaterih oblik tako imenovane skupne potrošnje in o uveljavljanju ustreznih oblik socialne pomoči oziroma socialnih kolektivov. Zato vsebujejo sklepi seje tudi nekaj konkretnih dogovorov s tega področja.

Športno tekmovanje v počastitev občinskega praznika

V počastitev občinskega praznika 5. avgusta je strelska družina »Stefe Antona Kostja« Tržič razpisala strelsko tekmovanje z malokalibrsko puško. Na to tekmovanje je povabila vse sindikalne podružnice v občini Tržič.

Tekmovanje je bilo 3. avgusta ob 16. uri na strelišču. Prijavljenih ekip je bilo 15, od tega 6 iz našega podjetja. Tekmovalci so imeli 3 poizkusne in 10 metkov v konkurenci. Razdalja je bila 50 metrov.

Rezultati:

1. ekipa BPT 195 krogov, 2. ekipa PEKO 183 krogov, 3. ekipa Obrtno podjetje 146 krogov, 4. ekipa Mladina Ravne 128 krogov, 5. ekipa PEKO II. 125 krogov, 6. ekipa 5. avgust 118 krogov.

Za našo ekipo so nastopali:

Rustja Milan 81 krogov, najboljši posameznik, Rustja Jelko 60 krogov, Valjavec Jože 54 krogov.

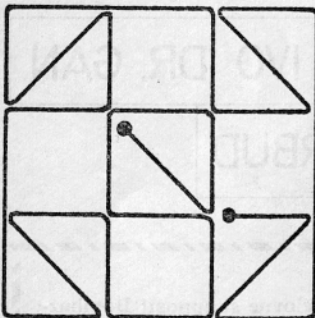
Za doseženo prvo mesto je naša ekipa prejela pokal v trajno last. Omeniti je treba, da je bila organizacija tekmovanja zelo dobra, za kar zaslužijo nekateri strelci vso pohvalo.

V okviru občinskega praznika je bilo še vrsto drugih tekmovanj kot balinanje, kegljanje, košarka, nogomet. Na vseh tekmovanjih so tekmovali tudi naši športniki. Vsem, ki so sodelovali, se v imenu tovarniškega odbora sindikata zahvaljujemo in obenem želimo, da bi se takih tekmovanj še vnaprej množično udeleževali.

D. R.

REŠITEV:

Z eno samo potezo narišete omenjeni lik tako, da začnete vleči črto v zgornjem kotu srednjega kvadrata (na risbi je začetna točka označena s piko).

Rodile so:

Marija Peharc rodila 30. 6. dečka, Zahida Garibovič rodila 24. 7. deklico, Brigita Lupša rodila 22. 7. deklico, Zofija Sajovic rodila 25. 7. dečka, Milka Mitrovič rodila 10. 7. deklico, Radmila Subotič, rodila 24. 7. dečka, Francka Dovžan rodila 20. 7. dečka.

Vsem mamicam iskrene čestitke!

Dopisuj v svoje glasilo!

Ali že veste?

● da v vsem svojem življenju (če ga štejemo 70 let) porabi človek okoli 100 ton hrane, to je približno 1250-krat toliko kot tehta sam, če menimo, da je težak 80 kg,

● da sestavljajo živila iz vodnih prostranstev le en odstotek človekove hrane in vendar voda pokriva skoraj 75 odstotkov našega planeta,

● da v 24 urah človek vdihne in izdihne 13.000 litrov zraka,

● da na dan napravi človek povprečno 20.000 korakov, v enem letu 7 milijonov, v 70 letih življenja je to okoli 50 milijonov korakov, kar pomeni, da bi v svojem življenju lahko prišel peš na luno, ali da bi desetkrat po ekvatorju obšel zemljo,

● da v 70 letih življenja človek prespi 23 let, za pogovore porabi 13 let, pri jedi pa sedi 6 let,

● da je najvišja temperatura človeškega telesa +44 do +45 stopinj celzija, najnižja pa +27 do +25 stopinj celzija,

● da lahko živi človek brez hrane različno dolgo, kar je seveda odvisno od zdravja, rejenosti itd. V sovjetski znanstveni praksi je znan primer 52-dnevnega gladovanja. Ameriški tisk pa je poročal o primeru 117-dnevnega gladovanja. Ves čas je ženska pila samo vodo in jemala vitamine. S stradanjem na račun svoje debelosti (tehtala je 162 kg) si je znižala težo na 52 kg.

● da čista človekova koža uničuje mikrobe, ki padajo na njeno kožo. Od 30 milijonov, ki se znajdejo na površini čiste kože, jih ostane čez eno uro le 720 tisoč, čez dve uri pa jih ne bo več kot sedem tisoč,

● da so za mrzaj najbolj občutljivi deli človeškega telesa konec nosu, konci prstov na rokah in nogah a tudi področja okoli pasu. Na teh delih je zelo mnogo »mrzlotnih točk« t. j. za mrzaj občutljivih živčnih končkov. »Mrzlotne točke« so razporejene po vsem telesu in jih je okoli 250.000 tisoč,

● da ima človek »toplotnih točk« le okoli 30.000 tisoč, »bolečih točk« na vsej kožni površini pa kar 2 do 4 milijone, tako, da jih pri delu približno 100–200 na kvadratni centimeter.

J. F.

Kronika X. letne tekstiliade v Travniku

— Med potjo v Travnik so v zadnjem delu avtobusa fantje igrali tarok in nekaterim ni šlo tako kot bi si želeli. Jožetu ni in ni šlo; da pa bi vsa stvar izgledala še bolj resno, je nekdo zavpil preko avtobusa: Tilka, dej Jožetu še enkrat dnevno, ker je prvo že nam stalov.

— V vročini, v kateri smo potovali, smo komaj čakali Saktašev, kjer bi se kopali, vendar je kopanje odpadlo. »Če se nismo kopali od zunaj, pa se dajmo od znotraj«, so menili nekateri in navalili v bife, pri tem pa godrnjali, da je reklama za te toplíce podobna tistim, ki sprejemajo rezervacije za nočitev v hotelu, ki se še ni začel graditi.

— Ko smo v Jajcu zašli, smo postali bolj previdni pri izbiranju poti in smo večkrat vprašali, če smo na pravi poti. 30 km pred Travnikom je šofer Jože vprašal domačina, če je to prava pot za Travnik. Priletni možakar je povedal, da smo na pravi poti ter še dodal, da moramo iti »oko onog brda«. Joža ga je v šali vprašal, zakaj »oko onog brda«, a mož se ni dal zmešati; kot iz topa je odgovoril: »E pa tako je došlo!»

— Za kosila in večerje je bila na voljo vedno le ena jedilnica. Tako niso mogli vsi naenkrat jesti. Vodja strežbe se je znašel in ob polni jedilnici enostavno zaklenil vsa vrata, da nihče ni mogel ne notri, ne ven. Ostali so se pred zaprtimi vrati prerivali in čakali, kdaj se bodo odprla vrata, da bodo dobili kosilo, pa čeprav je bilo včasih že mrzlo. Skratka, jedli smo na znak vodje strežbe; v drugi ali tretji izmenjavi še brez servetov, iz zelo površno pomitih krožnikov, žlic in vilic.

— Med našimi udeleženci je bil tudi rezervni oficir, ki ne pozna več dobro vojaških činov. Tako je nekega podpolkovnika nagovoril: Druže poručniče, kako... Podpolkovnik se je nasmejal in ni rekel ničesar, saj ni vedel, da ima pred seboj rezervista, sicer bi mu verjetno poskrbel kakšne orožne vaje.

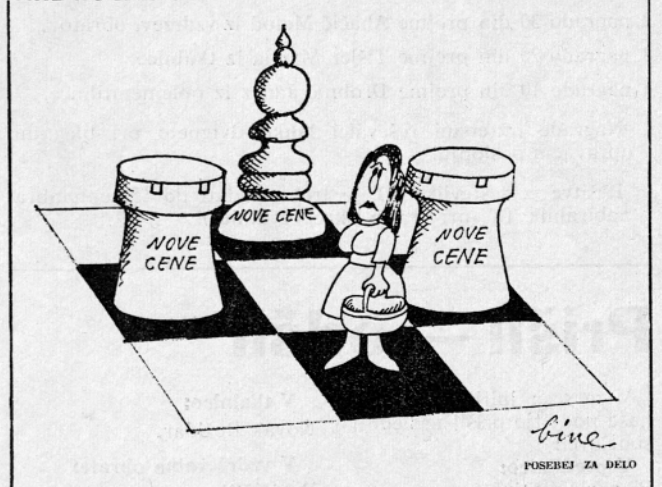
— Tekmovanja, ki so bila na vojaškem stadionu, ni bilo mogoče slikati, ker v vojašnico ni bilo dovoljeno nositi foto aparatov. Tako je tudi nam pri vходу dežurni povedal, da aparata ne smemo nesti noter. Na vprašanje, kam naj ga damo, je neki deseter dejal: »Sačekaj sa njim ovdje ili ga baci nekud! Nekdo od naših pa mu je hitro dejal ter ga dopolnil: »Pa še to naj ti povemo, kam ga bomo vrgli, da ga boš lahko vzel!»

— V dvorani za namizni tenis sta bili postavljeni dve mizi. Na obeh so igrali »za-res«; ko pa je bila katera od

miz prosta, so nekateri na njej trenirali. Ko so naši fantje videli, da je ena izmed miz prosta, so se tudi oni pripravili in začeli trenirati. Niso igrali niti pet minut, ko je vodja tekmovanja prišel k njim in jim rekel, da »smetaju« in naj nehajo igrati. Hočeš — nočeš — moraš so si rekli ter se odstranili z mize in »šli iskat pravico« v štab tekstiliade. Tu pa so uvideli, da je vodja »bog i batina« i nema tu šta. Tako je trening odpadel in nazaj so se vrnili brez rekvizitov z namenom, da si ogledajo igro drugih. Na tisti mizi, od koder jih je odstranil pred pol ure vodja, sta igrala dva domačina, ki sploh nista nastopala na tekmovanju. Zganjala sta tak hrup, olepšan z nekaterimi domačimi kletvicami, da je bilo komaj slišati sodnika pri sosednji mizi. Onadva nista »smetala« ker je bil vodja tekmovanja za namizni res »bog i batina«.

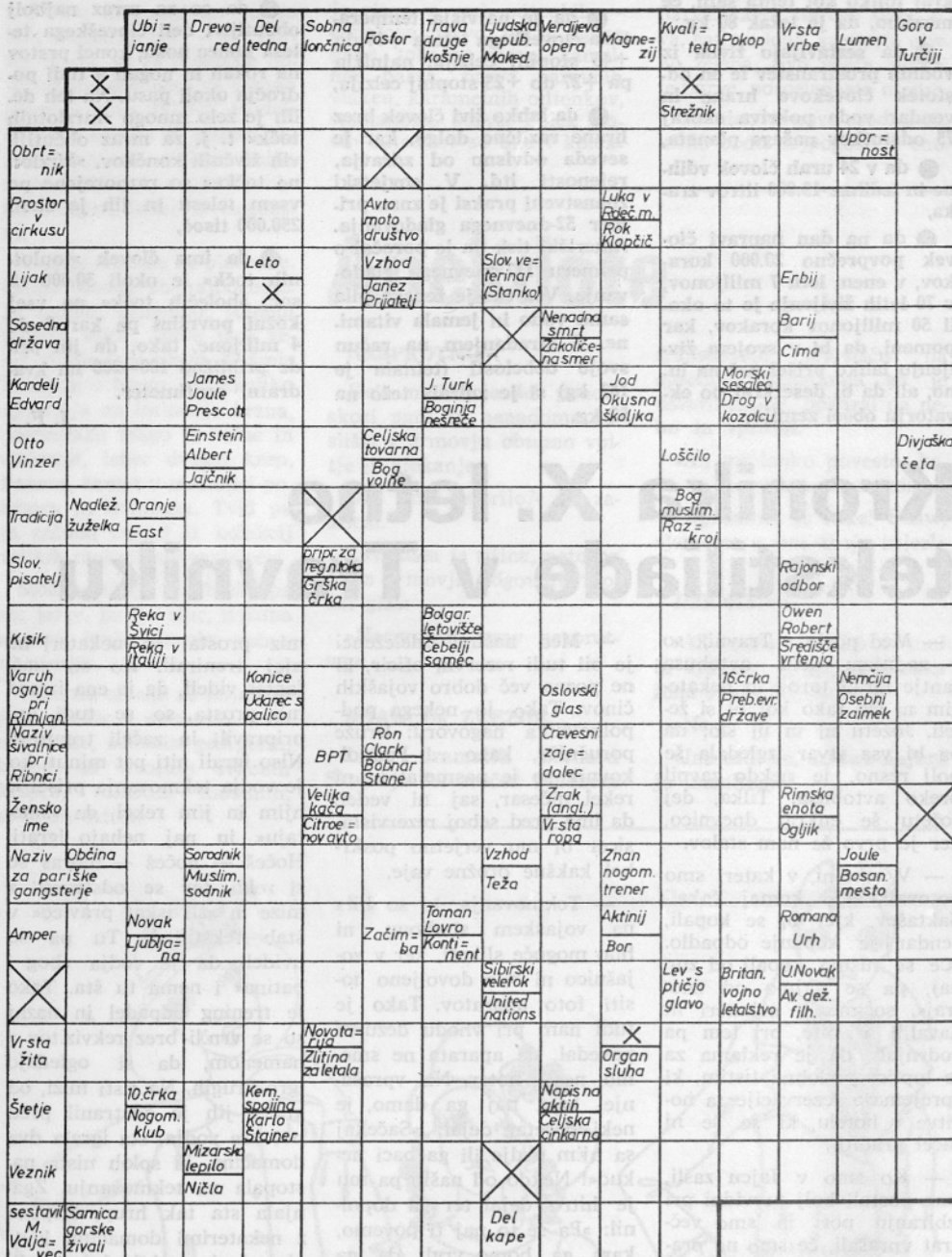
J. F.

BINE ROGELJ: MAT

Nagradna križanka

KRIŽANKA: „IMENA NAŠIH PROIZVODOV“

Pri reševanju križanke vpišite v polja katerih opis je zamenjan z znakom X imena oziroma gazive naših proizvodov.

IZZREBANI RESEVALCI NAGRADNE KRIŽANKE

Izmed 40 rešitev je bilo 34 pravih, od teh pa smo izžrebali naslednje dobitnike nagrad:

1. nagrado 40 din prejme Piškurič Simona iz tkalnice,
2. nagrado 30 din prejme Ahačič Metod iz vzdržev. obratov,
3. nagrado 20 din prejme Tišler Marija iz tkalnice,
4. nagrado 10 din prejme Drobnič Janez iz oplemenitilnice.

Nagrade izžrebani reševalci lahko dvignejo pri blagajni v upravnem poslopu!

Rešitve iz 8. številke TT je treba oddati do 15. septembra v nabiralnik TT (pri vratih okrepčevalnice)!

Prišli — odšli

V mesecu juliju 1972 so v naše podjetje prišli naslednji sodelavci:

V predilnico:
Plavović Bečir,

V tkalnico:
Novak Božidar,

V vzdrževalne obrate:
Brkić Ilija,

ODSLI:

— samovoljno:

Janc Franc, Demo Asima, Savić Mirjana, Gorec Vladimir, Niggemeir Friderik, Sober Milan, Hvala Ana.

— v pokoj:

Oman Jožefa, Cvek Jožefa
— potek odločbe za določen čas:
Lombar Frančiška,

— umrl:

inž. Halužan Vladimir

— V Poreč je odšla

Kamič Marija

— Mnogi ljudje bi bili zelo zadovoljni, če bi lahko živeli kakor živijo zdaj.

— Nekateri ljudje mislijo, da se znajo lepo obnašati, ker ne sreba-
jo juho.

ZAHVALA

Ob težki izgubi dragega očeta ANTONA POLAJNARJA se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam navijalnice za sočustvovanje in darovane vence.

Vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti se toplo zahvaljujem.

Zalujoči sin Boris

Zanimivosti

Ali veste kako dolga je ena sekunda? Verjetno bo kdo rekel, da sploh ni dolga, in je nepomembna, a poglejmo nekaj zanimivih podatkov, ki nam kažejo, da se v pičli sekundi lahko marsikaj zgodi:

Če se človek na vso moč trudi, preteče v eni sekundi 10 m, pes zmore v sekundi 8 metrov, noj 14 m, zebra 19 m, zajec 20 m, gepard, ki je najhitrejši na trdih tleh pa celo 33 m v sekundi ali 118 km na uro. Torej je gepard hitrejši od fička-ki v sekundi prevozi največ dobrih 30 m. Sportni avtomobili npr. Porsche 917 prevozi v največji hitrosti 61 m v sekundi, dirkalno vozilo »Blue Flame« pa kar 280 m v sekundi.

Med ptiči je najhitrejša črna burjevka, ki preleti v sekundi 115 m ali 415 km v eni uri.

Topovska granata preleti v eni sekundi 1600 m, medtem ko najhitrejša letala X-15 na-

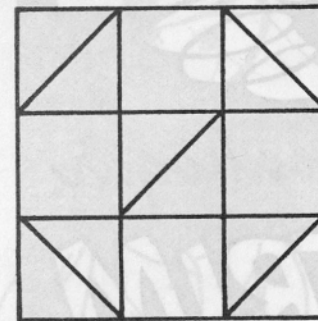
pravijo v eni sekundi pot dolgo dva kilometra. Štirikrat hitrejša od najhitrejših letal pa je bila vesoljska ladja Apollo-16, katere največja hitrost na poti proti luni je bila 8000 m v sekundi.

Sicer pa se na svetu v vsaki sekundi rodijo 4 otroci, v isti sekundi pa umro trije.

V vseh premogovnikih na svetu nakopljejo v eni sekundi 70 ton premoga, iz vseh naftnih vrelcev pa načrpajo 75 ton nafte. V eni sekundi se na celim svetu izdela 850 kg plastičnih mas, 700 kg č. sopsnega papirja, 160 kg sintetičnih tkanin itd. V sekundi vsi zemljani popijemo 20 hektolitrov piva, 10 hektolitrov vina, 130 kg čaja in 40 kg kave, pojedemo pa 10 ton riža, 2 tonj sladkorja in rib ter tona južnega sadja.

F.

Za razvedrilo

Narišite to risbo z eno samo potezo, torej tako, da s konico svinčnika v nobenem primeru ne boste dvakrat potegnili po eni in isti črti in da nobene izmed črt ne boste prekrizali! Če ne bo šlo pa si oglejte rešitev na enajsti strani.

Kje so letovali tile trije?

TEA DAMAR

IVO DR. GAN

NIKO VRBUD

»Tržiški tekstilec« — glasilo delovne skupnosti Bombažne predilnice in tkalnice Tržič — Ureja uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Janez Furlan — Naslov uredništva: BPT Tržič 64290. Telefon 70340 int. 90 — Tisk CP Gorenjski tisk Kranj v 1500 izvodih — Izhaja enkrat mesečno. — List dobijo člani delovne skupnosti brezplačno.